

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
RĪGAS TIRDZniecĪBAS PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA

Reģistrācijas Nr. 90001259598

Tomsona iela 3/5, Rīga, LV-1013, Latvija • tālr. 67371528 • fakss 67371772 • e-pasts: info@rtpv.edu.lv

APSTIPRINĀTA
ar Rīgas Tirdzniecības
profesionālās vidusskolas
direktores I. Safronovas
01.09.2015. rīkojumu Nr.1-
8/69

MĀCĪBU SASNIEGUMU VĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

Rīgā

01.09.2015.

Nr. 4-k

Izdota saskaņā ar Izglītības likuma 22. panta pirmo daļu un 51. panta otro daļu, Vispārējās izglītības likuma 1. pantu, Ministru kabineta 07.06.2000. noteikumiem Nr. 211 „Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu”, Ministru kabineta 21.05.2013. noteikumiem Nr. 281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem”, Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas nolikuma IV. nodaļu

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Šī Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas (turpmāk tekstā – skola) mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība (turpmāk tekstā – kārtība) nosaka pārbaudes darbu veidus, mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipus, kritērijus un pārbaudes darbu organizēšanas nosacījumus.
2. Vērtēšanas kārtība jāievēro visiem skolas pedagogiem visos mācību priekšmetos.
3. Kārtības mērķis - nodrošināt izglītojamo vērtēšanas kvalitāti skolā atbilstoši valsts profesionālās vidējās izglītības standarta prasībām.
4. Kārtībā lietotie termini:

4.1. Vērtējums - izglītības programmā noteikto zināšanu, prasmju un iemaņu apguves līmeņa apliecinājums.

4.2. Pārbaudes darbs - mērķtiecīgs un pēc noteiktām likumībām izveidots darbs izglītojamā zināšanu un prasmju pārbaudei.

5. Pārbaudes darbus iedala pēc vietas mācību procesā:

5.1. ievadvērtēšana - novērošana, saruna, aptauja, uzdevumu risināšana, lai mācību procesa sākumā pirms temata vai mācību priekšmeta apguves, nosakot izglītojamā zināšanu un prasmju apguves līmeni, pieņemtu lēmumu par turpmāko mācību procesu. Ievadvērtēšanai var būt dažādi uzdevumi: noskaidrot sākotnējo situāciju (ko izglītojamais zina/nezina, ko prot/neprot), veidot izglītojamo mācību motivāciju (vēlēšanos uzzināt, iemācīties), izvirzīt tālākās darbības mērķus, secināt, vai plānotais atbilst izglītojamo interesēm, konstatēt, kā izglītojamais jūtas, uzsākot mācības;

5.2. kārtējā vērtēšana – novērošana, saruna, aptauja, uzdevumu risināšana, darbs ar tekstu, laboratorijas darbs, eksperiments, demonstrējums, vizualizēšana, individuāls vai grupas darbs, eseja referāts, diskusija, darbu mape, mājas darbs, lai noteiktu izglītojamā mācību sasniegumus, lai tos uzlabotu un saskaņotu mācību procesa norises, mācību mērķa un izmantoto mācību metožu savstarpējo atbilstību, kā arī veicinātu izglītojamā pašnovērtēšanas un savstarpējās vērtēšanas prasmes un atbildību. Kārtējai vērtēšanai var būt dažādi uzdevumi: noskaidrot, cik intensīvi notiek mācību process, noskaidrot, ko izglītojamie konkrētajā brīdī zina/prot, noskaidrot, kas, cik daudz vēl jā mācās, noskaidrot, cik efektīva ir izraudzītā mācību metode, paņēmieni, sagatavot izglītojamam turpmākam vērtēšanas procesam, nostiprināt izglītojamo mācību motivāciju, secināt, kāda konkrēta palīdzība izglītojamajam vajadzīga;

5.3. noslēguma vērtēšana – rakstisks vai kombinēts pārbaudes darbs, pētniecisks darbs, domraksts, individuāls vai grupas projekts, darbu mape, ieskaite, skolas olimpiāde, skolas eksāmens vai tamlīdzīgs metodisks paņēmieni, lai noteiktu izglītojamā zināšanu un prasmju apguves līmeni, kā arī izglītojamā produktīvās darbības prasmes temata vai loģiskas temata daļas, semestra, mācību gada, kursa vai izglītības pakāpes nobeigumā. Nobeiguma vērtēšanu veic pēc noteiktajiem kritērijiem. Nobeiguma vērtēšanu veic, lai sasniegtu šādus mērķus: lai secinātu, kāds ir izglītojamo sasniegumu līmenis, lai novērtētu mācību procesā apgūto zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu, lai fiksētu katra izglītojamā sasniegumus dinamikā, lai novērtētu pedagoga darba efektivitāti, lai salīdzinātu izglītojamā sniegumu ar mācību priekšmeta standarta vai programmas prasībām.

6. Pārbaudes darbus iedala pēc mērķa:

6.1. diagnosticējošā vērtēšana – to izmanto pirms mācību kursa uzsākšanas vai mācību kursa laikā, lai noskaidrotu: izglītojamā zināšanu līmeni, tēmas izpratni, izglītojamā spējas, izglītojamā prasmes;

6.2. formatīvā vērtēšana - parasti veic mācību kursa laikā, lai gūtu informāciju par mācīšanos un izmantotu to mācību uzlabošanai, sekmētu izglītojamā mācīšanās progresu: lai izprastu mācību procesu klasē, lai nodrošinātu pastāvīgu atgriezenisko saiti, lai pilnveidotu izglītojamā zināšanas un prasmes, lai precīzāk norādītu uzdevumu jomas, kur izglītojamajiem veicas un kur nepieciešams uzlabojums;

6.3. summatīvā vērtēšana - veic mācību noslēguma posmā, lai novērtētu kopējo situāciju vai sasniegumus, koncentrējot uzmanību uz vispārīgām prasmēm un zināšanām: lai nodrošinātu atgriezenisko saiti attiecībā uz sasniegtajiem mācību mērķiem un uzdevumiem, lai noskaidrotu mācību procesā notiekošo, lai iegūtu informāciju lēmuma pieņemšanai par savu un izglītojamā darbu, lai noteiktu, kādā mērā izglītojamais sasniedzis mācību mērķi. Summatīvās vērtēšanas mērķis nav noskaidrot, ko izglītojamais nezina un neprot, bet apkopot informāciju, lai noteiktu, ko viņš zina un prot.

II. VĒRTĒŠANAS PAMATPRINCIPI UN VĒRTĒJUMI

7. Mācību sasniegumu vērtēšanas veidus, formas, metodiskos paņēmienus, pārbaudījumu apjomu, skaitu, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus nosaka mācību priekšmeta pedagogs, ievērojot attiecīgā mācību priekšmeta saturu un izglītības iestādē īstenoto izglītības programmu, kā arī saskaņā ar mācību priekšmeta tematisko plānu.

8. Izglītojamo vērtēšanas pamatprincipi:

8.1. pozitīvo sasniegumu summēšana;

8.2. pārbaudes obligātums: izglītojamie saņem vērtējumu par izglītības programmu obligātā satura apguvi;

8.3. izglītojamā zināšanām, prasmēm un attieksmēm noteikto kritēriju atklātība un skaidrība: atbilstoši izvirzītajiem izglītības programmu mērķiem un uzdevumiem, kā arī mācību priekšmetu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts pamatprasību kopums iegūtās izglītības kvalitātes vērtēšanai. Mācību priekšmetu programmās tiek ietverts to obligātais saturs un pamatprasības izglītojamā sasniegumiem, kuras pieejamas un izprotamas visiem mācību procesa dalībniekiem;

8.4. vērtējuma formu dažādība: izglītojamā mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto dažādas formas un pārbaudes veidus;

8.5. pārbaudes pieejamība: pārbaudes darbā ir jādod iespēja izglītojamajam apliecināt zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās, mācību starprezultātu un galarezultātu pārbaudēs iekļaujamajam mācību satura apjomam jāatbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam.

9. Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmetu vai programmu apguves līmeni:

9.1. mācību priekšmeta apguve (pārbaudes darbs vismaz 40 minūtes), praktiskās mācības, kvalifikācijas prakse tiek vērtēti ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā nobeiguma (summatīvā) vērtēšanā:

9.1.1. augsts apguves līmenis: izcili - 10, teicami – 9 (izglītojamais apguvis zināšanas un prasmes tādā līmenī, ka mācību saturu uztver, iegaumē, reproducē, to izprot, kā arī spēj to patstāvīgi izmantot jaunu zināšanu apguvei un radošu uzdevumu risināšanai, prot risināt dažādas problēmas, saskatīt un izskaidrot likumsakarības, spēj patstāvīgi izteikt savu viedokli, definēt vērtējuma kritērijus, paredzēt sekas, prot cienīt un novērtēt atšķirīgu viedokli, veicina sadarbību mācību problēmu risināšanā);

9.1.2. optimāls apguves līmenis: ļoti labi – 8, labi – 7, gandrīz labi – 6 (spēj reproducēt mācību saturu pilnā apjomā, to izprotot, saskata likumsakarības un problēmas, atšķir būtisko no mazsvarīgā, prot izmantot zināšanas un prasmes pēc parauga, analogijas vai pazīstamā situācijā, veic tipveida un kombinētus mācību uzdevumus, mācību priekšmeta satura pamatjautājumos pauž personisko attieksmi konstatācijas līmenī, ir ieguvis attīstītu sadarbības un saziņas prasmi);

9.1.3. vidējs apguves līmenis: vidēji – 5, gandrīz viduvēji – 4 (ir iepazinis norādīto mācību saturu, prot atšķirt būtisko no mazsvarīgā, zina un var definēt jēdzienus, galvenos likums, var formulēt atpazīšanas noteikumus, risina tipveida uzdevumus, mācību priekšmeta saturu izklāsta pietiekami skaidri un saprotami, mācībās izmanto tradicionālās izziņas metodes, izpildot pedagoga norādījumus, ir apguvis sadarbības un saziņas prasmi);

9.1.4. zems apguves līmenis: vāji – 3, ļoti vāji – 2, ļoti, ļoti vāji – 1 (spēj mācību saturu tikai uztvert un atpazīt, bet iegaumē un reproducē nepietiekamu apgūstamā satura apjomu (mazāk nekā 50%), veic primitīvus uzdevumus tikai pēc parauga labi pazīstamā

situācijā, bez kļūdām veic tikai daļu uzdevumu, mācību satura izklāsta, bet citiem nesaprotami, reti atšķir būtisko no mazsvarīgā).

9.1.5. ieraksts "nav vērtējuma" ("n/v") izmantojams, lai fiksētu, ka izglītojamais nav ieguvis vērtējumu (izglītojamais nav sagatavojies stundai, nav apmeklējis stundu), tas nav piemērojams semestra gala vērtējumā.

9.2. izglītības programmā un tematiskajā plānā noteiktie pārbaudes darbi tiek vērtēti vērtējuma skalās – ieskaitīts vai neieskaitīts/vai iegūto punktu skaits kārtējā (formatīvā) vērtēšanā (pārbaudes darbi līdz 40 minūtēm).

10. Vērtējumu „ieskaitīts” izglītojamais saņem, ja ir atbilstoši veikti 60 % no darba apjoma.

11. Vērtējumu vispārizglītojošo mācību priekšmetos, kuros ir organizēts valsts centralizētais eksāmens, nosaka valstī noteiktie normatīvie akti.

12. Skolas pedagogu izstrādāto pārbaudes darbu profesionālo mācību priekšmetu, darbu labošanā jāievēro kritēriji:

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
%	1-20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	95%	100%

13. Skolas pedagogu izstrādāto pārbaudes darbu vispārizglītojošo mācību priekšmetu darbu labošanā jāievēro kritēriji:

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
%	1-10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90-95%	96-100%

14. Kvalifikācijas eksāmena darbu labošanā jāievēro vērtēšanas kritēriji atbilstoši 3.profesionālās kvalifikācijas līmenim:

Vērtējums ballēs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Iegūto punktu skaits	1-53	54-105	106-157	158-209	210-225	226-240	241-255	256-270	271-285	286-300
%	17%	35,2%	52,6%	69,6%	75%	80%	85%	90%	95,3%	100%

III. PĀRBAUDES DARBU ORGANIZĒŠANA

15. Rakstisko pārbaudes darbu izglītojamais izpilda ar zilās vai melnās tintes pildspalvu, zīmuli var lietot tikai zīmējumos. Pārbaudes darbā nedrīkst izmantot korektoru. Ja

izglītojamaais izmanto neatļautus palīglīdzekļus, tad pedagogs vērtē darbu kopš brīža, kad izglītojamaais sāk pildīt pārbaudes darbu bez palīglīdzekļu izmantošanas.

16. Pirms pārbaudes darba veikšanas pedagoga pienākums ir iepazīstināt izglītojamos ar pārbaudes darba vērtēšanas kritērijiem.

17. Pārbaudes darbu norises laikus pedagogs plāno un saskaņo mācību gada sākumā, individuāli tiekoties ar direktora vietnieku mācību darbā. Ieskaišu un pārbaudes darbu grafiku apstiprina direktors, izpildi kontrolē direktora vietnieks mācību darbā. Nepieciešamības gadījumā izmaiņas pārbaudes darbu grafikā pedagogs saskaņo ar direktora vietnieku mācību darbā.

18. Pārbaudes darbu skaitu nosaka konkrētā mācību priekšmeta pedagogs, paredzot to skaitu tematiskajā plānā un ne mazāk kā vienu pārbaudes darbu pēc novadītajām astoņām stundām.

19. Pārbaudes darbs var notikt rakstiski, mutvārdos, praktiskā vai kombinētā veidā.

20. Par uzvedību stundā skolotājs nedrīkst likt vērtējumu mācību priekšmetā.

21. Pārbaudes darbi jāizlabo 5 darba dienu laikā, kursa darbi 10 darba dienu laikā.

22. Veidojot skolas eksāmena saturu, pedagogam jāparedz, ka pārbaudes darbam atvēlētais laiks ir 80 min. Eksāmena saturā tiek iekļauti mācību priekšmeta programmā paredzētie jautājumi. Integrētajā eksāmenā, uzdevumu skaits tiek noteikts proporcionāli mācību priekšmetu stundu skaitam. 10 % no eksāmena satura ir jābūt uzdevumiem ar paaugstinātu grūtības pakāpi. Eksāmenu vērtējumus pedagogs ieraksta protokolā (1. pielikums).

23. Pēc darbu novērtēšanas pedagogam jāsniedz izglītojamajiem sasniegto rezultātu analīze un iegūtie vērtējumi jāieraksta e-žurnālā.

24. Izlabotie pārbaudes darbi jāuzrāda un, ja nepieciešams, jāizsniedz izglītojamajiem.

25. Ja izglītojamaais nav veicis pārbaudes darbu noteiktajā termiņā, viņam tiek dota iespēja veikt šo darbu līdz katra jaunā mēneša desmitajam datumam. Attaisnojošu kavējumu gadījumā izglītojamajam ir tiesības veikt pārbaudes darbu divu nedēļu laikā kopš ierašanās skolā, pirms tam izglītojamajam ir jāapmeklē individuālās konsultācijas.

26. Izglītojamajam ir tiesības uzlabot saņemto vērtējumu divu nedēļu laikā pēc pārbaudes darbā iegūtā vērtējuma saņemšanas, ja izglītojamais ir apmeklējis individuālās konsultācijas.

27. Izglītojamā semestra vidējo vērtējumu mācību priekšmetos izliek, ņemot vērā e-žurnālā semestrī vidējo vērtējumu, kurš atbilst mācību priekšmetā vidējam aritmētiskajam, bet pedagogam ir tiesības lemt par atzīmi, ja tā izšķiras.

28. Izglītojamajam ir tiesības kārtot pārbaudes darbu, skolas eksāmenu otro reizi:

28.1. ja viņš attaisnojošu iemeslu dēļ to nav varējis izdarīt pirmajā reizē. Izglītojamajam jāvienojas ar pedagogu par pārbaudes darba norises laiku. Pārbaudes darbs jānokārto 2 nedēļu laikā pēc ierašanās skolā;

28.2. ja izglītojamais saņēmis vērtējumu 1-3 balles pirmajā kārtošanas reizē, tad izglītojamajam jāvienojas ar pedagogu par pārbaudes darba norises laiku, bet tam jānotiek 2 nedēļu laikā.

29. Ja izglītojamais apmeklē ārpuskolas vai ārpusklases nodarbības kādā no mācību priekšmetiem vai citādi izrāda interesi par to (uzstājas ar referātiem, gatavo materiālu apkopojumu no dažāda veida literatūras, piedalās konkursos, olimpiādēs un sacensībās), viņa semestra vai gada vērtējumu var paaugstināt pēc pedagoga ieskatiem.

30. Papildu mācību pasākumi (konsultācijas) un pēcpārbaudījumi izglītojamajam mācību gada beigās ir obligāti mācību priekšmetos, kuros mācību sasniegumu vērtējums neatbilst mācību priekšmeta standartā noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem vai gada vērtējums ir zemāks par 4 ballēm, vai gada vērtējums nav saņemts.

31. Papildu mācību pasākumus (konsultācijas) nosaka šādā kārtībā:

31.1. konsultāciju sarakstu nosaka ar direktora vietnieka mācību darbā apstiprinājumu, ņemot vērā izglītības grupu pedagogu ieteikumus;

31.2. konsultāciju skaits nedēļā ir ne mazāks kā mācību stundu skaits nedēļā attiecīgajā mācību priekšmetā;

31.3. izglītības iestāde par konsultāciju sarakstu informē izglītojamo;

31.4. konsultāciju ilgums nepārsniedz divas nedēļas, un to norises termiņus nosaka ne vēlākus kā līdz nākamā mācību gada sākumam.

32. Pēcpārbaudījumus izglītojamajam organizē šādā kārtībā:

- 32.1. Pēcpārbaudījumu termiņus nosaka ar direktora rīkojumu. Pēcpārbaudījumi notiek pēc konsultācijām, bet ne vēlāk kā līdz nākamā mācību gada sākumam.
- 32.2. Pēcpārbaudījumu darbus (līdz 40 minūtēm) mācību priekšmeta pedagogi iesniedz direktora vietniekam mācību darbā līdz pēcpārbaudījumu kārtošanas noteiktajai dienai;
- 32.3. Pedagoģs novērtē pēcpārbaudījuma darbu un vērtējumu noformē eksāmena protokola veidā (1. pielikums), kuru iesniedz direktora vietniekam mācību darbā;
- 32.4. Pēcpārbaudījumu vērtējumu mācību priekšmeta pedagoģs ieraksta e-žurnālā. Pēcpārbaudījumu vērtējumu var pielīdzināt semestra un/vai galīgajam vērtējumam.

33. Semestra un gala vērtējumu vecāki un izglītojamais var apstrīdēt un iesniegt pārskatīt skolā valstī noteiktajā normatīvo aktu kārtībā.

34. Skolas un vecāku sadarbību izglītojamo mācību sasniegumu pilnveidē nodrošina šādas saziņas formas: sekmju grāmatiņa, pārbaudes darbi, sekmju izraksti, e-pakalpojumi, vecāku sapulces, individuālas konsultācijas ar grupas audzinātāju, mācību priekšmetu pedagoģiem, skolas administrāciju, individuālās telefona sarunas ar vecākiem vai aizbildņiem.

35. Svarīga vērtēšanas procesa sastāvdaļa ir izglītojamo pašvērtējums. Tā tiek veidota izglītojamo prasme vērtēt savus sasniegumus un iesaistīties savu vienaudžu panākumu izvērtēšanā, kopā ar pedagoģu novērtēt, kā mācības palīdzējušas sasniegt izvirzīto mērķi. Pašnovērtējumam ieteicams izmantot dažādus veidus: aprakstu, anketas aizpildīšanu, pārrunas ar pedagoģu, ar grupas biedru, vizualizēšanu. Pašvērtējumu izmanto, uzsākot jaunu tēmu, gatavojoties noslēguma pārbaudes darbiem, aizstāvot projektus un referātus, novērtējot darbu grupās.

36. Par skolas izveidoto vērtēšanas sistēmu kursa audzinātājs un priekšmetu pedagoģi informē izglītojamos un viņu vecākus. Izglītojamajiem un viņu vecākiem jābūt skaidram priekšstatam par paveikto un iespējām paaugstināt savu sasniegumu līmeni. Vērtējuma un pašvērtējuma uzdevums ir veicināt izglītojamā sasniegumu uzlabošanu.

IV. PĀREJAS JAUTĀJUMI

37. Ar šīs kārtības spēkā stāšanos atzīt par spēku zaudējušu ar Rīgas Tirdzniecības tehnikuma rīkojumu apstiprināto 05.11.2012. kārtību Nr. 11-k „Mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību”.

1. pielikums

RĪGAS TIRDZNIECĪBAS PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA

20__./20__ . mācību gads

EKSĀMENA/IESKAITES PROTOKOLS

Kurss _____

Izglītības programma _____

Mācību priekšmets _____

Pedagogs _____

Eksāmena veids: rakstisks

<i>Nr.</i>	<i>Izglītojamā uzvārds, vārds</i>	<i>Eksāmena atzīme</i>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		

Eksāmena datums _____

Pedagoga paraksts _____